

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: X, narozený dne X
státní příslušnost Marocké království
zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2024, č. j. KRPA-203400-26/ČJ-2024-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle ust. § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 6. 2024, č. j. KRPA-203400-14/ČJ-2024-000022-ZZC, o 90 dnů.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 2 a 4, § 3 § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech.
3. Žalobce namítal, že délka trvání zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Odůvodnění je zcela neadekvátní povaze rozhodnutí, generalizované a nezabývá se dostatečně konkrétní situací žalobce. Žalobce poukazuje na mimořádnost institutu zajištění cizince a připomíná, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli, správní orgán má postupovat v řízení aktivně a svědomitě po celou dobu zajištění. Žalobce připomněl povinnost správního orgánu důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly, přičemž uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu.
4. Z napadeného rozhodnutí vůbec nevyplývá, na základě čeho se žalovaný domnívá, že dojde k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a že toto rozhodnutí nabude právní moci, k vystavení náhradního cestovního dokladu a následné realizaci vyhoštění, a to během doby prodlouženého zajištění. K dnešnímu dni není ani pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zcela nepochybné, že žalovaný dobu prodloužení trvání zajištění stanovil s ohledem na předpokládanou složitost a neexistenci vykonatelného rozhodnutí zcela nelogicky, není jasné jaké úvahy žalovaného dovedly k závěru, že vyhoštění bude možné realizovat právě ve lhůtě 90 dnů. K dnešnímu dni neexistuje žádná reakce Velvyslanectví Maroka a není pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění. Sdělení žalovaného, že je zde reálný předpoklad realizace vyhoštění v době prodloužení doby zajištění zcela postrádá logiku a není reálný.
5. Žalovaný měl s ohledem k aktuální délce trvání zajištění aplikovat některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území, přičemž možnosti uložení takovéto alternativy žalovaný posoudil zcela nedostatečně. Nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, kdy příkladem takového přístupu je právě napadené rozhodnutí, dle něhož je důvodem k zajištění fakticky pouze již to, že se žalobce nacházel na území České republiky (dále jen „ČR“) nelegálně.
6. Žalobce v ČR žije již skoro 23 let. Za tu dobu si k ČR vytvořil velmi silné pouto, jelikož v ČR strávil více jak polovinu svého dosavadního života a považuje ji za svůj domov, k Maroku již žádný vztah nemá. Žalobce mluví plynule českým jazykem, ale má zde manželku, českou občanku, se kterou i přes to, že spolu nežijí, udržují vřelý vztah, a také svou přítelkyni a spoustu přátel. Začleňování se do kultury v případě návratu do země původu, která žalobci již není blízká, a opustit zemi, kterou považuje za svůj domov a své blízké, by pro něj znamenalo velikou újmu na psychickém zdraví.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

7. Zajištění je v jeho případě neadekvátně přísným prostředkem pro naplnění účelu správního vyhoštění, lze mít za to, že správní vyhoštění je nepřiměřeným zásahem do soukromých a rodinných práv žalobce. Žalobce má prokazatelně zázemí rodinné domácnosti, ve které v případě jeho propuštění může pobývat, a stejně tak žalobce nemá důvod porušovat povinnosti, které mu správní orgán v rámci případného propuštění uloží, jelikož jeho cílem je dostat se zpět za svou rodinou, bratry a řádnou cestou si legalizovat pobyt v ČR. Žalobce má zajištěné ubytování na adrese v L. Žalobce poskytl správnímu orgánu dostatečné záruky, aby mohl být propuštěn ze zařízení, a aby mu mohlo být uloženo některé (některá) ze zvláštních opatření.
8. Žalovaný si v napadeném rozhodnutí (na straně 6) protiřečí. Na jednu stranu uvádí, že zde žalobce nemá žádné rodinné vazby, žádné příbuzné a hned v další větě správní orgán uvádí, že má zde manželku, přítelkyni a své bratry. Už z tohoto pohledu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, a skutkový stav zjištěný žalovaným tedy nemůže obstát.
9. Žalovaný prodloužení doby zajištění zdůvodnil pouze šablonovitě, vůbec z něj není patrné, zda zohlednil konkrétní situaci žalobce, proto je napadené rozhodnutí ve vztahu ke stanovení doby prodloužení zajištění nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. V úvodu podané žaloby žalobce poukazuje na porušení nejrozumnějších ustanovení právních předpis, tento výčet ustanovení však nelze považovat za konkrétní žalobní body. Žalovaný na straně 5 až 6 pregnantně vyjádřil, proč přistoupil ke stanovení délky zajištění na dobu 90 dnů, přičemž při svém rozhodování zhodnotil veškeré okolnosti, které jasně a zřetelně označil ve svém rozhodnutí. K důvodům, proč nebylo v případě žalobce přistoupeno k možnosti užití mírnějších opatření, se žalovaný podrobně vyjádřil na straně 3 až 5 napadeného rozhodnutí.

IV. Obsah správního spisu

11. Dne 25. 1. 2024 bylo s žalobcem zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění podle ust. 119 odst. 2 písm. b), § 119 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
12. Žalobci bylo dne 22. 3. 2024 pod č. j. KRPA-31581-34/ČJ-2024-000022-ZSV vydáno rozhodnutí o uložení zvláštního opatření, vydané Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, podle kterého se v souladu s ust. § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců byl povinen se dostavovat každé úterý v 10:00 hod na Policii ČR. Žalobce tuto povinnost splnil pouze dne 9. 4. 2024, kdy se dostavil na Policii ČR, požadoval výslech své družky, oba se měli dostavit dne 11. 4. 2024 v 11:00 hod, v tuto dobu se ani jeden z nich neodstavil, na telefonický kontakt cizinec opakovaně nereagoval. Žalobce následně (od 16. 4. 2024 do 9. 5. 2024) bez omluvy nerespektoval povinnost dodržovat zvláštní opatření podle ustanovení § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
13. Dne 21. 6. 2024 byl žalobce kontrolován hlídkou Policie ČR dne v Praze, na ulici Opatovické. Na výzvu k prokázání totožnosti nepředložil žádný doklad totožnosti či doklad opravňující ho k pobytu na území ČR.

14. Žalobce při podání vysvětlení dne 21. 6. 2024 správnímu orgánu sdělil, že si byl vědom své povinnosti pravidelně se dostavovat na pracoviště žalovaného, a také to na začátku činil, ale pak raději šel na brigády, které si zajistil, protože to bylo užitečnější. Na území má manželku, družku a bratry. Nemá žádnou vyživovací povinnost. Rovněž uvedl, že nemá žádnou hlášenou adresu, jelikož nemá stálé bydlení. Nemá dostatečné finanční prostředky na složení záruky. Uzavřel, že si je vědom svého problému a skutečnosti, že bude muset do „zařízení Bálková“, což mu nevadilo, protože jej následně opět propustí. Ve vycestování mu brání skutečnost, že zde má družku a manželku, s oběma se vídá, dobrovolně nevycestuje, do vlasti se vrátit nechce.
15. Žádost o zjištění totožnosti byla vyhotovena dne 21. 6. 2024.
16. Na základě uvedeného bylo žalobci dne 21. 6. 2024 vydáno rozhodnutí o jeho zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Proti tomuto rozhodnutí o zajištění podal žalobu, která byla rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 7. 2024 zamítnuta (č. j. 13 A 29/2024-17).
17. Dne 10. 7. 2024 bylo žalobci vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie pod č. j. KRPA-31581-48/ČJ-2024-000022-ZSV (doručeno dne 10. 7. 2024). Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, odvolací správní orgán rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí (č. j. CPR-40973-3/ČJ-2024-930310-V243, s nabytím právní moci dne 4. 9. 2024), a to z důvodu nedostatečného posouzení důvodů znemožňujících vycestování cizince, který tvrdil, že patří k menšině Sahrawi ze Západní Sahary, která usiluje o odtržení od Maroka, proto má s úřady problémy. Následně bylo doplněno závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince ze dne 5. 9. 2024, které potvrdilo, že vycestování cizince je možné.
18. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí a doba zajištění byla prodloužena o 90 dnů, protože dne 12. 8. 2024 bylo prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně. Žalovaný též konstatoval, že je zároveň nutné zajistit cestovní doklad náhradní. V první řadě pro tento účel musí dojít k ověření totožnosti žalobce, kdy pro toto ověření cestou mezinárodní spolupráce a zastupitelského úřadu státu, na jejímž základě může příslušný správní orgán požádat o vydání náhradního cestovního dokladu, který je nezbytný pro samotnou realizaci vyhoštění. Za tímto účelem byla s žalobcem sepsána žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v příslušné jazykové mutaci, která je zasílána Ředitelství služby cizinecké policie, následně je vyhotoveno dožádání, které se zašle se všemi potřebnými podklady (fotografie cizince, žádost o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu) na zastupitelský úřad dotčené země. Posléze je správní orgán nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu je různá, neboť se odvíjí od konkrétního státu, kterého je cizinec státním občanem. Obvykle se tato doba u států z třetích zemí pohybuje od 40 do 60 dnů. Je nutné si však uvědomit, že tato doba se odvíjí od poskytnutých informací žalobcem v rámci sepsané žádosti o ověření totožnosti, kdy tento uvádí nejen základní údaje o své osobě, ale i o rodinných příslušnících, o místě narození, o místech pobytu a ostatních údajích souvisejících s ověřením jeho totožnosti. Při stanovení doby trvání zajištění žalovaný rovněž přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie jako příslušný orgán podle ustanovení § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, a

komunikuje s domovským státem žalobce o jeho zpětvzetí, přičemž doba k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem třiceti kalendářních dnů.

19. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce s ohledem na jeho pobytovou historii, kdy tento pobýval na území ČR bez pobytového oprávnění a dokladu totožnosti, a zároveň odmítl povinnost dodržovat zvláštní opatření podle ustanovení § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, dospěl žalovaný k závěru, že existuje důvodná obava, že výkon jeho správního vyhoštění bude zmařen, a proto nebyl nucen na místo zajištění žalobce uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření.
20. Pokud jde o možnost uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, žalovaný poukázal na to, že žalobce dříve bydlel na ubytovně, v současné době ubytování hledá. Složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených s vycestováním není možné, jelikož žalobce nedisponoval žádnou finanční částkou, kterou by mohl nabídnout jako záruku. Co se týče možnosti uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, žalovaný měl s ohledem na zjištěné skutečnosti za to, že žalobce neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit na policii v době policií stanovené, jelikož žalobce již jednou tuto povinnost porušil a osobně se nedostavoval a ani se řádně neomluvil. K možnosti uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců žalovaný konstatoval, že žalobce neskýtá záruku, že by plnil povinnost zdržovat se v místě určeném policií, ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly, a to s ohledem na skutečnost, že žalobce opakovaně porušuje právní předpisy, čímž nerespektuje rozhodnutí správních orgánů a vyjadřuje svůj postoj k právnímu řádu ČR.
21. K možnosti realizace správního vyhoštění žalovaný uvedl, že všechny kroky potřebné k tomuto úkonu byly již podniknuty. Po vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění, ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu je reálný předpoklad, že k realizaci správního vyhoštění žalobce dojde v době stanovené v rozhodnutí o prodloužení zajištění.
22. Žalovaný k vazbám žalobce na území uvedl, že zde sice má manželku, ale již spolu nežijí, děti nemají. V ČR žalobce nemá vážný vztah, má zde družku, se kterou ale nesdílí společnou domácnost, má zde též bratry. V ČR nemá žádný majetek, ani závazky.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
24. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
25. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování.

26. Podle ust. § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
27. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
28. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem ČR (čl. 8 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva, dále jen „ESLP“, ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Podle ESLP lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné.
29. Žalobce předně namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud, podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku

odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. V projednávaném případě odůvodnění rozhodnutí tyto vady rozhodně vytknout nelze, když žalovaný se situací žalobce zabýval podrobně a v rozhodnutí vysvětlil, jakými úvahami při rozhodování byl veden, napadené rozhodnutí popisuje podrobně situaci žalobce a okolnosti jeho pobytové historie, závěry žalovaného vycházejí z obsahu spisu a jsou logicky a přesvědčivě vysvětleny, rozhodnutí tedy přezkoumatelné je.

30. Pokud žalobce namítal, že v napadeném rozhodnutí bylo konstatováno, že žalobce v ČR nemá žádné příbuzné, je zřejmé, že jde o ojedinělou nepřesnost v odůvodnění rozhodnutí, z napadeného rozhodnutí jako celku je naprosto zřejmé, že žalovaný vycházel ze skutečnosti, že žalobce má na území družku, manželku, bratry, tyto vztahy pak byly nejen výslovně konstatovány, ale byla zdůvodněna i jejich případná relevance ve vztahu k posuzované věci. Tato ojedinělá nepřesnost nezákonnost rozhodnutí nezpůsobuje, jde o zřejmou nesprávnost ve smyslu § 70 správního řádu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu lze v této souvislosti zmínit rozsudek ze dne 3. 11. 2011, č. j. 4 Ads 139/2011-400, v němž soud konstatoval, že *„(z)a zjevnou nesprávnost tak může být považována pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno, a která je každému zřejmá. Zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí.“* Otázku zjevnosti nesprávnosti v psaní je třeba hodnotit pohledem účastníků, přičemž v nyní posuzovaném případě byla chyba pro žalobce naprosto zjevná (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 6 As 147/2017-20).
31. Pokud jde o namítanou nepřezkoumatelnost ve vztahu k délce prodloužení zajištění, soud ani tuto námitku neshledal důvodnou.
32. Žalobce je zajištěn od 21. 6. 2024, doba zajištění byla stanovena na 90 dní a dále prodloužena o 90 dní, a to v situaci, kdy bylo prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně. V době, kdy bylo rozhodováno o prodloužení zajištění (dne 17. 9. 2024), tedy byla věc u správního orgánu I. stupně. Za této situace je zřejmé, že nejprve musí být rozhodnutí o správním vyhoštění být vůbec vydáno, pak musí také nabýt právní moci (lze též předpokládat přezkum věci v odvolacím řízení), zároveň je nutné i ověřit totožnost cizince, zajistit náhradní cestovní doklad a zařídit formality spojené s vycestováním cizince, když reakce dožádaného státu je obvykle minimálně 40 až 60 dnů, dále zhruba třicet dnů trvá zabezpečení přepravních dokladů, vyjednání průvozu cizince, zařízení eskorty, komunikace o převzetí cizince. Z těchto skutečností je zřejmé, že stanovená doba prodloužení zajištění je adekvátní.
33. Soud k tomuto dodává, že je žádoucí detailněji popsat kroky směřující k ověření totožnosti cizince, tedy jaké kroky byly do současné doby učiněny a s jakým výsledkem, zároveň však v projednávaném případě neshledal, že by nedostatečný popis komunikace s Velvyslanectvím Maroka způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť k datu vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění nebylo vydáno ani prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění. Zároveň v úkonech správních orgánů nedocházelo k žádným prodlevám (dne 10. 7. 2024 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, žalobce dne

25. 7. 2024 podal odvolání, odvolací orgán rozhodl dne 12. 8. 2024, dne 5. 9. 2024 bylo vydáno závazné stanovisko k vycestování, cizinci bylo na jeho žádost dne 24. 9. 2024 umožněno nahlédnout do správního spisu). Pro úplnost soud dodává, že rozhodnutí o správním vyhoštění pak bylo vydáno dne 4. 10. 2024. Soud má nicméně za to, že obecně správním orgánům nic nebrání v souběžném ověřování totožnosti cizince, tedy i před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť takový postup může v konečném důsledku zkrátit dobu nutného zajištění, pokud bude zajištění žalobce dále prodlužováno, je nutné popsat, v jaké fázi je ověřování totožnosti žalobce a jaké kroky byly učiněny.
34. Soudu je pak z úřední činnosti známo, že u občanů Maroka se minimálně v některých případech ověřování totožnosti daří, trvá to zhruba půl roku (srovnej např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 5. 2023, č. j. 19 A 11/2023-40).
35. Žalobce dále namítal, že jeho vyhoštění není možné, neboť dosud rozhodnutí o správním vyhoštění nenabylo právní moci, má zde soukromé vazby, zajištění je nepřiměřené.
36. Předpokladem prodloužení zajištění je pak také skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).
37. Podle shora citovaného ustanovení pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění není pro zajištění nutné, postačuje doručení o oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, tato podmínka byla naplněna. Cizinec je zajištěný právě proto, že dosud není možné správní vyhoštění realizovat.
38. V současné době nebyly shledány takové okolnosti, které by v budoucnu vylučovaly realizaci správního vyhoštění ani ve vztahu k namítanému zásahu do soukromého a rodinného života. Smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda je cizinci možné uložit správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro naplnění tohoto účelu. Skutečnosti tvrzené žalobcem nenavádějí závěru, že by jeho správní vyhoštění nemělo být možné s ohledem na jeho vazby na území v ČR. Žalobní tvrzení, že žalobce má prokazatelně zázemí rodinné domácnosti, ve kterém v případě propuštění může pobývat, nebylo dosud potvrzeno, s manželkou nežije, družku má asi rok, nemají se ale kde scházet, jsou spolu v kontaktu, stejně je žalobce v kontaktu i s bratry. Na základě těchto skutečností žalovaný správně předběžně posoudil, že tyto okolnosti vyhoštění žalobce neznemožňují. Zásahem do soukromého a rodinného života se budou dále správní orgány detailněji zabývat v rozhodnutí o správním vyhoštění.
39. Pokud jde o námitky týkající se nevyužití zvláštních opatření, žalobce opomíjí, že touto cestou v jeho případě již žalovaný postupoval, když byla žalobci uložena povinnost se pravidelně hlásit na Policii ČR, tuto povinnost splnil jedinkrát, následně se pouze z vlastní vůle již nedostavil, aniž by mu v tom bránila závažná překážka a aniž by se omluvil.
40. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014 č. j. 9 Azs 192/2014-29, kde je ve vztahu k § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců mimo jiné uvedeno: „*Za situace, kdy již v minulosti bylo uloženo zvláštní opatření, a cizinec závažným způsobem porušil povinnosti vztahující se k tomuto opatření, je zřejmé, že napříště nepostačuje jeho uložení, a je nutné využít účinnějšího prostředku. Tento prostředek představuje zajištění.*“

41. V usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017 č.j. 5 Azs 20/2016-38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS, je uvedeno, že: „S devátým senátem lze souhlasit, že možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na typovém důvodu zajištění. Z rozsudku devátého senátu nelze dovodit, že důvody zajištění § 124 odst. 1 písm. c) a d) paušálně vždy vylučují možnost použití zvláštního opatření. Jakkoliv v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Žalovaná musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.... Na druhé straně však stojí případ cizince, který má k členskému státu EU vazby, má zde faktické zázemí, rodinu či jiné blízké osoby, případně má on sám či třetí osoba peníze ke složení finanční záruky, předchozí porušení povinností spjatých s vyhošťovacím řízením nebylo vědomé atd.“
42. Soud se zřetelem na závěry obsažené v usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016-38 uzavírá, že ani v případě zajištění dle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců nelze vždy vyloučit možnost použití zvláštního opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jakkoliv v takovém případě bude volba zajištění spíše pravidlem. V posuzovaném případě však soud ve shodě s žalovaným neshledal u žalobce takové okolnosti, které by umožňovaly uložení zvláštního opatření. Žalobce v minulosti opakovaně porušoval svoje povinnosti uložené mu zvláštním opatřením ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, když se osobně nehlásil policii v době stanovené rozhodnutím ze dne 22. 3. 2024, č. j. KRPA-31581-34/ČJ-2024-000022-ZSV. Žalobce je ženatý, ale s manželkou nežije ve společné domácnosti a nemají děti, nenabídl (ani žalobce, ani třetí osoba) peníze ke složení finanční záruky, předchozí porušení povinností žalobcem bylo zjevně vědomé (jak připustil sám žalobce při podání vysvětlení). V daném případě tak nebyly naplněny podmínky pro uložení zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
43. Dle názoru soudu je vysoké riziko, že se bude žalobce vyhýbat správnímu orgánu, neboť je mu známo, že zde pobývá neoprávněně, že porušil zákony ČR a členských států Evropské unie. Z žaloby není soudu zřejmé, na základě jakých konkrétních skutečností je zpochybněn závěr žalovaného, že použití zvláštních opatření je již v současné situaci vyloučeno. Žalobce nevlastní finanční prostředky na složení kauce, při výslechu dne 21. 6. 2024 uvedl, že žádnou stálou adresu nemá, pokud v žalobě uvedl, že má zajištěné ubytování v L., není vysvětleno, co je to za adresu, co by mělo žalobce k této adrese vázat, tvrzení nebylo ničím doloženo. Zároveň žalobce jednoznačně uvedl, že dobrovolně nevycestuje.
44. Je tedy zjevné, že žalovaný při posuzování možnosti uložit zvláštní opatření za účelem vycestování dle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců vycházel z konkrétních okolností případu a dospěl ke správným závěrům.
45. Pokud žalobce namítá šablonovitost odůvodnění žalovaného, kdy žalovaný nezohlednil konkrétní situaci žalobce, soud konstatuje, že z žaloby není patrné, co konkrétně opomněl žalovaný zohlednit, aby výsledek jeho posouzení mohl být pro žalobce příznivější.

46. Ve zbytku jsou žalobní tvrzení o porušení příslušných ustanovení správního řádu, Listiny základních práv a svobod a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv formulovány značně obecně. Bližší vypořádání těchto námitek soudu neumožňuje jejich obecný obsah. Obecné odkazy na porušení různých ustanovení nepředstavují řádný žalobní bod (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72).
47. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě v zákonné lhůtě, která je kratší, než lhůta zákonem stanovená pro rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, soud již samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
48. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. října 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

